

Sygn. akt IV CSK 827/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa E. K.
przeciwko Gminie K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 8 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa 942/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana Gmina K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 kwietnia 2015 r., którym Sąd ten oddalił jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 28 maja 2014 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda E. K. kwotę 85 400 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu, tytułem wynagrodzenia za wykonaną na rzecz pozwanej - do czasu odstąpienia przez powoda od umowy - część robót przy budowie sieci wodociągowej. Sądy obu instancji uznały, że powód był upoważniony w świetle postanowień art. 640 k.c. do odstąpienia od umowy, ponieważ pozwana nie współdziałała z nim przy realizacji wodociągu, co – ze względu na problemy z wstępowaniem wody i niewłaściwym usytuowaniem miejsca przyłączenia wodociągu - powodowało niemożność prawidłowego przeprowadzenia

i zakończenia prac. Jako podstawę prawną zasądzenia wynagrodzenia za rzeczywiście wykonane roboty Sąd Apelacyjny wskazał art. 639 k.c. zaznaczając, że pozostaje on w związku z art. 640 k.c., ponieważ określa obowiązki zamawiającego w zakresie zapłaty wynagrodzenia w wypadku, kiedy przyjmujący zamówienie był gotów je wykonać, lecz doznał przeszkody ze strony zamawiającego.

W skardze kasacyjnej pozwana podniosła zarzuty z obu podstaw kasacyjnych. Zarzuciła naruszenie prawa materialnego - art. 639 i 640 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie naruszenie przepisów postępowania, a konkretnie art. 285 § 1 i 290 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 i 378 § 1 k.p.c. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpoznania jej skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy ujawnieniem się w sprawie istotnych zagadnień prawnych, z których jedno odnosi się do oznaczenia zakresu stosowania art. 639 i art. 640 k.c., a drugie do zakresu obowiązków sądu odwoławczego w wypadku podniesienia w apelacji zarzutów wytykających błędy w opinii biegłego.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli

prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także znajdzie zastosowanie przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstały wątpliwości. Zagadnienie to musi pozostawać w tego rodzaju związku z danym sporem, że udzielenie na nie odpowiedzi przez Sąd Najwyższy rozpoznający sprawę merytorycznie będzie mieć wpływ na sposób jej rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 596/14, LEX nr 1678068). Skarżąca wskazała na nurtujące ją wątpliwości dotyczące powiązania jako podstawy zasądzenia wynagrodzenia na rzecz powoda obu przywołanych przez Sąd Apelacyjny przepisów. Problem ten budził wprawdzie dyskusje natury dogmatycznej, jednak ostatecznie został w drodze wykładni systemowej i funkcjonalnej rozwiązany na rzecz przyznania wykonawcy, który z powodu braku koniecznego współdziałania ze strony zamawiającego nie może w pełni wykonać zamówionego dzieła, prawa do odstąpienia od umowy na podstawie art. 640 k.c. i żądania zapłaty wynagrodzenia po odliczeniu części zaoszczędzonej wskutek niewykonania dalszej części dzieła (por. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 1999, II CKN 426/98, OSNC 2000/2/32). Nie budzi też wątpliwości zakres obowiązków sądu rozpatrującego apelację w wypadku podnoszonym przez skarżącą, kompleksowo omówiony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. (III CZP 40/07, OSNC 2008/6/55), mającej moc zasady prawnej. Do obowiązków tych niewątpliwie należy rozważenie postawionych zarzutów naruszenia prawa procesowego. Skoro więc zagadnienia wskazane przez pozwaną nie wymagają rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, nie wypełniają przesłanki przedsądu wskazanej przez skarżącą. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., w szczególności by zarzut naruszenia przepisów postępowania był oczywiście uzasadniony lub wystąpiła nieważność postępowania. W konsekwencji należało odmówić przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

db